

Certificare

Fisa de autoevaluare pentru tur-operatori[#]

** Fisa este destinata unui singur produs supus procedurii de certificare si se completeaza de catre operatorul de produse certificabile sau de catre imputernicitul legal al acestuia.*

DENUMIREA SI FORMA JURIDICA A OPERATORULUI, ADRESA:
Persoana Juridica ; PFA ; PFI

NUMELE REPREZENTANTULUI:
*Reprezentantul legal sau
delegat al operatorului*

DESCRIEREA PRODUSULUI :

Denumire tur si numar de zile..... ;

Traseul descris complet, pe zile (sau anexat)
.....
..... ;

Tipul de transport folosit in cadrul turului ;
*Inclusiv transportul la si de la
punctul de plecare/sosire*

FISA SE COMPLETEAZA INTEGRAL SI VA FI TRIMISA ATAT PRIN EMAIL, CAT SI PRIN POSTA, CU SEMNATURA IN CLAR SI STAMPILA OPERATORULUI. Fisa de autoevaluare trebuie trimisa la adresa de email eco.romania@gmail.com si adresa postala. **Asociatia de Ecoturism din Romania, Brasov, Blv. Grivitei nr. 90, bl.12, sc. A, et. I, ap. 3, cod 500198.**

Instructiuni de completare a tabelului de autoevaluare

In coloana I din tabel sunt inscise criteriile generale pentru categoria de produse denumita generic « Tur ». Va rugam sa nu completati aceasta coloana si sa nu faceti adnotari in cuprinsul ei.

Coloana a II a se refera la cotaia criteriului respectiv. Va reamintim ca criteriile cotate cu 2 puncte sunt obligatorii in masura in care ele sunt aplicabile produsului Dvs.

Criteriile aplicabile se determina in functie de specificul si natura produsului Dvs. Va rugam sa completati cu « DA » sau « NU », **in coloana III**, in dreptul fiecarui criteriu, daca respectivul criteriu este sau nu aplicabil produsului. Justificarea privind aplicabilitatea fiecarui criteriu se va face in rubrica **Observatii** in **coloana a IV a**.

In coloana V se va inscrie :

- cotaia criteriului, « 2 » sau « 1 » , daca acesta este aplicabil produsului Dvs. si considerati ca il indepliniti ; **ori**
- « 0 » in cazul in care criteriul este aplicabil produsului Dvs. si considerati ca **nu** il indepliniti ; **ori**
- « - » daca criteriul nu este aplicabil produsului Dvs.

In penultimul rand al tabelului, se vor inscrie :

- in stanga : suma criteriilor de baza aplicabile ;
- in dreapta : totalul punctajului obtinut din criteriile de baza aplicabile

Pe ultimul rand vor fi trecute :

- in stanga : suma criteriilor de complementare aplicabile ;
- in dreapta : totalul punctajului obtinut din criteriile complementare aplicabile

Ca **model**, va oferim mai jos o exemplificare a modului de completare a rubricilor din tabel.

MODEL DE TABEL COMPLETAT

CRITERIU	Cotatie criteriu	Aplic/Neaplicabil	OBSERVATII	Punctaj estimat
a. Turistilor li se ofera posibilitatea de a cunoaste patrimoniul natural si cultural al	Criteriu de baza 2	DA	EXEMPLU	2

<p>mediului vizitat. Operatorul trebuie sa furnizeze cel puțin trei tehnici de interpretare din lista de mai sus, din care, obligatoriu, una din categoria interpretare personala.</p> <p><i>Nota: Este necesar sa se demonstreze accesul la materiale/activitati pentru acei turisti ce doresc sa participe la astfel de activitati. De ex. locuri suficiente pentru tururi cu ghid, suficiente brosure interpretative, poteci bine marcate pentru turisti independenti, etc.</i></p>	<p>puncte</p>		<p><i>In cadrul produsului organizam mini-tururi de o zi pentru observarea fluturilor, in compania unui ghid specializat. De asemenea, punem la dispozitia clientilor un CD cu fotografii din zonele vizitate si site-ul nostru unde gasesc informatii despre obiectivele turistice din zona</i></p>	
<p>a. S-a obtinut aprobarea autoritatii competente sau a custodelui pentru intrarea in peștera, iar in cazul in care intrarea in peștera se afla pe un teren privat, s-a obtinut acordul de acces la peștera.</p>	<p>1 punct</p>	<p>NU</p>	<p><i>EXEMPLU</i></p> <p><i>Produsul nu cuprinde tururi in peșteri.</i></p>	<p>-</p>
<p>c. Calitatea interpretarii a fost monitorizata in ultimul an prin observarea reactiei turistilor (rata de participare la activitatile interpretative, comentariile, aprecierile sau criticile turistilor).</p> <p>Pentru unitatile de cazare si tur operatorii nou infiintati, se face precizarea modului in care se va face monitorizarea.</p>	<p>1 punct</p>	<p>DA</p>	<p><i>EXEMPLU</i></p> <p><i>Am monitorizat reactia turistilor cu privire la activitatile interpretative prin completarea de catre acestia a unor chestionare la sfarsitul turului</i></p>	<p>1</p>
<p>Operatorul a dezvoltat, adaptat sau preluat un program de instruire periodica a personalului ce intra in contact cu turistii, cu materiale ce acopera informatii de baza privind zona vizitata, principiile de ecoturism si comportamentul personalului fata de turisti si fata de mediu.</p> <p><i>NOTA: acest criteriu se aplica intregului personal, indiferent daca presteaza sau nu activitati de interpretare, ex: receptie, cameriste, personalul de la bar etc. Programul poate cuprinde note de informare, ateliere de lucru, participarea la cursurile AER, materiale de instruire etc.</i></p>	<p>Criteriu de baza 2 puncte</p>	<p>DA</p>	<p><i>EXEMPLU</i></p> <p><i>Nu avem un program de instruire a personalului care intra in contact cu turistii despre zona vizitata si nici despre principiile de ecoturism</i></p>	<p>0</p>

TOTAL CRITERII DE BAZA APLICABILE: 2

TOTAL PUNCTAJ OBTINUT - CRITERII DE BAZA: 2

TOTAL CRITERII COMPLEMENTARE APLICABILE: 1

TOTAL PUNCTAJ OBTINUT – CRITERII COMPLEMENTARE: 1

Certificare

TABEL DE AUTOEVALUARE

A. Principii de management durabil al companiei

CRITERIU	Cotație criteriu	Aplic/Neaplicabil	OBSERVAȚII	Punctaj estimat
1. Principiul demonstrării unui management durabil/sustenabil și eficient al companiei/firmei				
1.1Compania/Firma implementează un sistem de management durabil care este adaptat realităților și ia în considerare aspectele socio-culturale, de calitate, sănătate, siguranța muncii și mediu				
a. Compania a elaborat un plan de management durabil ¹ al operațiunilor turistice ale firmei, ce include: a. viziunea și obiective; un plan de acțiune format dintr-un set de măsuri simple, aplicabile și precise cu caracter socio-cultural, sănătate, siguranța muncii, mediu, calitate	Criteriu de baza 2 puncte			
b. planul de acțiune este tradus într-o limbă de circulație europeană și comunicat turiștilor <i>Notă: comunicarea se poate face pe pagina de</i>	1			

¹ Model de Plan de Management Durabil in Anexa 1

<i>internet a companiei sau în materialele pe care turistul le primește, sau prin expunerea ideilor principale într-un loc vizibil.</i>				
1.2. Compania respectă legile relevante naționale și internaționale (turism, mediu, sănătate și siguranța muncii)				
a. Operatorul este înregistrat ca entitate economică conform legislației românești sau echivalentul într-o altă țară europeană	Criteriu de baza 2 puncte			
b. Compania respectă legile relevante naționale dar și internaționale în domeniul sănătate, siguranța muncii și mediul	Criteriu de baza 2 puncte			
1. 3. Personalul este instruit permanent în ceea ce privește aspectele socio-culturale, sănătate, siguranța muncii și mediul.				
a. Operatorul organizează o instruire periodică (cel puțin o dată pe an) pentru informarea personalului asupra planului de management durabil și punerea în practică a planului de acțiuni în operațiunile zilnice	Criteriu de baza 2 puncte			
b. Operatorul elaborează și distribuie personalului său un manual de management durabil al operațiunilor turistice	1			

B. Principii focalizate pe produs

CRITERIU	Cotatie criteriu	Aplic/Neaplicabil	OBSERVATII	Punctaj estimat
1. PRINCIPIUL FOCALIZARII PE ZONE NATURALE				
a. Mai mult de 50% din timpul activ al	Criteriu			

<p>programului se petrece in natura. <i>Nota: Timpul activ al programului este considerat a fi timpul efectiv petrecut in cadrul programului (produsului) oferit turistilor, cuprins intre micul dejun si cina, la care se adauga si programul de noapte acolo unde produsul ofera asta.</i></p>	<p>de baza 2 puncte</p>			
<p>b. Produsul se bazeaza pe activitati ce faciliteaza experienta in natura a turistului, oferind acestuia posibilitatea de a-si folosi cel putin trei simturi pentru observarea caracteristicilor naturii (ascultarea pasarilor, mirosul frunzelor, gustarea fructelor de padure, atingerea scoartei copacilor, etc). <i>Nota: Criteriul ia in considerare focalizarea simturilor pe observarea naturii si nu se refera la folosirea uzuala a simturilor umane. In afara vazului si auzului este recomandata o activitate care sa puna in valoare si celelalte simturi.</i></p>	<p>1 punct</p>			
<p>d. Cazarea se face in sau in apropierea unei zone naturale. In cazul unei zone urbane solicitantul va justifica, in formularul pentru auto-evaluare, in ce consta focalizarea pe natura. <i>Nota: Se va urmari relatia dintre spatiul de cazare si zona inconjuratoare, precum si pozitionarea sa fata de natura.</i></p>	<p>1 punct</p>			
<p>e. Peste 50% din imaginile de marketing pentru produs includ natura ca element sau ca fundal. <i>Nota: Imaginile de marketing se refera la site, fotografii, desene, etc. .</i></p>	<p>Criteriu de baza 2 puncte</p>			
<p>2. PRINCIPIUL INTERPRETARII PRODUSULUI ECOTURISTIC</p>				

Posibilitati de interpretare:**a. Interpretare personala**

- Interactiune informativa directa cu un ghid specializat (incluzand activitati/tururi specializate, cum ar fi: observarea pasarilor, scufundarea, plimbarea in padure pe urme de lup/ras/urs etc.)
- Prelegeri sustinute de specialisti
- Teatru
- Alte activitati de interpretare (jocuri, cautare de comori, teatru de papusi, jocuri , joc de roluri, activitati practice

b. Interpretare non-personala

- (pre-tur) Materiale oferite anterior desfasurarii programului (brosuri, foi informative, liste de lectura, website)
- Semnalizarea zonelor de interes
- Audio-vizuale (video, diapozitive, CD-uri)
- Materiale de specialitate (colectie de carti, magazine si alte publicatii de specialitate)

Trasee marcate; trasee tematice, educative

2.1 Criterii de evaluare privind accesul la interpretare

<p>a. Turistilor li se ofera posibilitatea de a cunoaste patrimoniul natural si cultural al mediului vizitat. Operatorul trebuie sa furnizeze cel putin trei tehnici de interpretare din lista de mai sus, din care, obligatoriu, una din categoria interpretare personala.</p> <p><i>Nota: Este necesar sa se demonstreze accesul la materiale/activitati pentru acei turisti ce doresc sa participe la astfel de activitati. De ex. locuri suficiente pentru tururi cu ghid, suficiente brosure interpretative, poteci bine marcate pentru turisti independenti, etc.</i></p>	<p>Criteriu de baza 2 puncte</p>			
<p>c. Mai mult de 50% din timpul activ al programului turistic sa fie petrecut in compania unui ghid sau personal specializat (ex. botanist, ornitolog, silvicultor, ranger, custode de arie naturala protejata, etc).</p>	<p>1 punct</p>			
<p>d. Produsul ofera grupului tinta acces la informatii despre zona prin cel putin o modalitate de informare: pagina web, telefon , brosure cu informatii interpretative, foaie cu informatii, email.</p> <p><i>Nota: Grupul tinta reprezinta grupul de turisti</i></p>	<p>Criteriu de baza 2 puncte</p>			

<i>carora li se adreseaza produsul ce urmeaza a fi interpretat (ex.copii, adolescenti,adulti).</i>				
g. Produsul utilizeaza minimum 50% unitati de cazare certificate ecoturistice sau care se incadreaza in criteriile de certificare.	1 punct			
2.2. Criterii de evaluare privind acuratetea informatiei				
<p>Acuratetea informatiilor furnizate turistilor se verifica prin raportare la una din sursele urmatoare:</p> <p>Carti sau publicatii de specialitate;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Personal specializat (botanisti, ornitologi, silvicultori, manageri ai zonei naturale, sociologi, antropologi, etc.) • Muzee sau gradini zoologice, • Filme documentare; • Grupuri sau organisme de interes recunoscute; • Cursuri / materiale de instruire recunoscute; • Planuri de management. <p><i>Nota: Sursele informatiilor oferite de catre operatori turistilor trebuie sa fie recunoscute ca surse credibile (care nu contin inexactitati flagrante ce ar putea crea o imagine falsa a turistului despre zona/obiectivul vizitate).</i></p>	1 punct			
2.3 Criterii de evaluare privind planificarea interpretarii				
<p>a. Interpretarea este planificata si conceputa astfel incat sa reflecte clar:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Grupul tinta; • Scopul; • Temele sau mesajele; • Structura si succesiunea logica; • Conceptul de ecotuisim; • Importanta conservarii zonei. <p><i>Nota: Grupul tinta reprezinta grupul de turisti carora li se adreseaza produsul ce urmeaza a</i></p>	1 punct			

<p><i>fi interpretat (ex.copii, adolescenti,adulti). Interpretarea se va adapta in functie de nivelul grupului caruia i se adreseaza.</i></p>				
<p>c. Calitatea interpretarii a fost monitorizata in ultimul an prin observarea reactiei turistilor (rata de participare la activitatile interpretative, comentariile, aprecierile sau criticile turistilor). Pentru unitatile de cazare si tur operatorii nou infiintati, se face precizarea modului in care se va face monitorizarea.</p>	<p>1 punct</p>			
<p>2.4 Criterii de evaluare privind nivelul de constientizare si intelegere al personalului</p>				
<p>a. Intregul personal ce intra in contact cu turistii are cunostintele de baza referitoare la:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Valorile naturale si de conservare ale zonei; • Principiile fundamentale ale ecoturismului si modul in care acestea sunt urmarite in cadrul programului respectiv; • Comportamentul pe care trebuie sa si-l insuseasca, ca parte a sarcinilor lor, ce ajuta la reducerea impactului operatiunii (ex. evacuarea corespunzatoare a materialelor de curatare, reducerea consumului de apa si curent etc.) si • Comportamentele adecvate pe care ei si turistii trebuie sa le adopte pentru reducerea impactului asupra mediului (ex: evacuarea mucerilor de tigari/a gunoiului, interzicerea colectării de flora, faună sau alte eşantioane din natură, evitarea hranirii animalelor salbatice, etc.) • Managementul deseurilor. <p><i>NOTA: acest criteriu se aplica intregului personal, indiferent daca presteaza sau nu activitati de interpretare, ex: receptie, cameriste, personalul de la bar etc. si poate fi demonstrat prin testarea (prin sondaj) a</i></p>	<p>1 punct</p>			

<i>personalului.</i>				
b. Ghizii si intregul personal ce ofera orice forma de interpretare dovedesc competenta in furnizarea informatiilor privind valorile naturale ale zonei prezentate.	1 punct			
c. Ghizii si intregul personal ce ofera orice forma de interpretare dovedesc competenta in furnizarea informatiilor privind problemele legate de conservarea zonei prezentate.	1 punct			
d. Ghizii si intregul personal ce ofera orice forma de interpretare au cunostinte cu privire la masurile luate pentru a asigura durabilitatii ecologice a programului si sunt capabili sa le explice turistilor.	1 punct			

2.5 Criterii de evaluare privind instruirea personalului

Operatorul a dezvoltat, adaptat sau preluat un program de instruire periodica a personalului ce intra in contact cu turistii, cu materiale ce acopera informatii de baza privind zona vizitata, principiile de ecoturism si comportamentul personalului fata de turisti si fata de mediu. <i>NOTA: acest criteriu se aplica intregului personal, indiferent daca presteaza sau nu activitati de interpretare, ex: receptie, cameriste, personalul de la bar etc. Programul poate cuprinde note de informare, ateliere de lucru, participarea la cursurile AER, materiale de instruire etc.</i>	Criteriu de baza 2 puncte			
---	--------------------------------------	--	--	--

3. PRINCIPIUL DURABILITATII DIN PERSPECTIVA PROTEJARII MEDIULUI NATURAL

3.1 Criterii de evaluare privind responsabilitatile si nivelul de cunostinte si constientizare ale personalului

Personalul intelege si aplica masurile luate in	1 punct			
---	----------------	--	--	--

<p>cadrul planificarii produsului, pentru asigurarea durabilitatii mediului. <i>NOTA: Masurile se refera la: economisirea de energie electrica si de carburant; managementului deseurilor; neirosirea materiilor prime; evacuarea apelor reziduale etc.</i></p>				
--	--	--	--	--

3.2. Criterii de evaluare privind planul de actiune in situatii de urgenta, cu impact asupra mediului

<p>a. Au fost identificate riscurile cu impact asupra mediului cauzate de produsele operatorilor si au fost stabiliti pasii ce trebuie urmati pentru inlaturarea sau diminuarea lor. <i>Nota: Riscurile se refera la situatii de urgenta care ar putea afecta mediul inconjurator (ex. deversari de deseuri, risc de incendiu, etc). Identificarea riscurilor cauzate de produs presupune si stabilirea unui plan de actiuni pentru evitarea sau diminuarea lor.</i></p>	<p>1 punct</p>			
<p>b. Accesul turistilor la o lista cu persoane de contact in caz de urgenta ce cuprinde: serviciul de paza contra incendiilor; administratia ariei naturale; salvamont. <i>Nota: Pentru a asigura accesul turistilor la lista, se recomanda afisarea ei in locuri vizibile (in cazul Cazarii), la primarie (in cazul Destinatiilor) si la trusa de prim ajutor (in cazul Tur operatorilor).</i></p>	<p>Criteriu de baza 2 puncte</p>			

3.3 Criterii de evaluare privind locatia produselor

<p>a. Activitatile ecoturistice derulate in arii protejate se desfasoara in locuri desemnate prin planul de management al zonei, ca fiind potrivite tipului de activitate sau desemnate ca atare de administratorul/custodele ariei protejate. <i>Nota: In cazul Destinatiilor este obligatorie</i></p>	<p>Criteriu de baza 2 puncte</p>			
---	---	--	--	--

<p>emiterea unui set de reguli privind activitatile permise sau interzise in ariile protejate, in cazul in care nu exista un plan de management aprobat.</p> <p>Pentru ceilalti operatori, acolo unde nu exista planul de management al AP, iar administratorul/custodele ariei nu a specificat un set de reguli privind protectia zonei care sa includa si activitatile interzise in zona, se vor respecta conditiile generale stabilite de legislatia ariilor protejate</p>				
<p>c. Nu se vor face abateri de la drumurile / potecile existente / marcate decat cu aprobarea administratorului zonei naturale.</p>	<p>Criteriu de baza 2 puncte</p>			
<p>3.5 Criterii de evaluare privind impactul asupra peisajului zonei si reabilitarea acesteia</p>				
<p>d. In cazul in care au fost necesare defrisari, acestea nu au afectat specii rare sau periclitare ale florei si faunei locale.</p>	<p>1 punct</p>			
<p>3.6 Criterii de evaluare privind protectia solului si a apei</p>				
<p>d. Nu se admite depozitarea deseurilor specifice activitatilor zonei in cazul in care modalitatea de depozitare risca sa polueze apa, aerul, solul.</p>	<p>Criteriu de baza 2 puncte</p>			
<p>3.8 Criterii de evaluare privind impactul vizual</p>				
<p>b. Vehiculele, ambarcatiunile, structurile folosite pentru transportul turistilor sunt vopsite in culori ce urmaresc reducerea impactului vizual.</p> <p><i>Nota: Se urmareste absenta culorilor stridente sau foarte intense care creeaza un impact vizual puternic (ex. roz sau orange intens).</i></p>	<p>1 punct</p>			
<p>3.12 Criterii de evaluare privind nivelul de zgomot</p>				
<p>a. Nivelul obisnuit al zgomotului produs de</p>	<p>1 punct</p>			

ansamblul activitatilor din cadrul produsului (incluzand telefoane, sisteme de adresare publica, operatiuni de transport, concerte, muzica, echipamente si instalatii mecanice) nu depaseste in mod semnificativ zgomotul de fundal al zonei.				
b. Izolatia fonica reduce zgomotul produs de instalatii si echipamente mecanice/electrice. <i>Nota: Pentru Tururi se vor lua in calcul vehiculele si alte echipamente electrice/mecanice generatoare de zgomot</i>	1 punct			
c. Vehiculele nu se lasa cu motorul pornit mai mult de trei minute, pentru a preveni poluarea fonica. <i>Nota: Criteriul este aplicabil numai operatorilor care utilizeaza vehicule pentru transport in cadrul produsului.</i>	1 punct			
d. Sursele de divertisment (ex.televizoare, aparate radio) se utilizeaza numai in locuri de campare unde nu deranjeaza alti turisti.	1 punct			
g. Operatorii ofera turistilor prin programul lor, posibilitatea de a se bucura de 'linistea naturii'.	1 punct			
3.13. Criterii de evaluare privind calitatea aerului				
a. In cadrul produsului nu se utilizeaza vehicule de transport motorizate ce produc gaze de esapament in cantitate mare, vizibil daunatoare mediului natural.	1 punct			
b. La folosirea solventilor, eliberarea de solventi (ex. produse de curatare chimica, tiner) si emisiile de hidrocarburi (benzina, motorina) in aer sunt minime. <i>Nota: Se recomanda utilizarea produselor ecologice</i>	1 punct			
c. Nu exista mirosuri suparatoare asociate cu emisiile poluante in aer.	1 punct			

<p><i>Nota: Criteriul se refera la absenta emisiilor poluante a caror prezenta poate fi detectata usor prin aparitia unor mirosuri specifice.</i></p>				
<p>d. Incinerarea deseurilor se face numai controlat si nu provoaca o degradare vizibila a aerului. <i>Nota: Criteriul se aplica si daca pentru eliminarea deseurilor se foloseste o alta metoda ecologica.</i></p>	1 punct			
3.14 Criterii de evaluare privind reducerea cantitatii de deseuri si gunoi				
<p>a. Operatorii aplica minim cinci din urmatoarele masuri:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Materialele se achizitioneaza asa incat sa se evite excesul de ambalaje; • Se folosesc ambalaje biodegradabile; • Se expun numai recipienti reutilizabili sau biodegradabili (ex. pahare); • Nu se utilizeaza articole de unica folosinta (ustensile si recipienti) decat in situatii speciale, cel mult o data/individ/sejur; • Atat personalul cat si turistii sunt incurajati sa participe la programele de colectare, reciclare si reducere a cantitatii de deseuri; • Facilitatile turistice sunt incluse intr-un program de reciclare a deseurilor; • Tot gunoiul intalnit este colectat si indepartat; • Exista un sistem de utilizare a compostului provenit din gospodarie; • Se organizeaza sau subventioneaza (finantare, mana de lucru, in-kind etc) zile de curatenie (minim o data pe an). <p><i>Nota: Facilitatile se refera la constructii, anexe gospodaresti, parcuri, toalete, bai, chiuvete, etc.</i></p>	Criteriu de baza 2 puncte			
3.16 Criterii de evaluare privind utilizarea si consumul de energie: transport				

<p>a. Pe mai mult de 50% din distanta parcursa in cadrul activitatilor ecoturistice pe plan local, se vor folosi mijloace de transport ecologic: carute/sanii trase de cai, biciclete, mersul pe jos etc.</p>	<p>Criteriu de baza 2 puncte</p>			
<p>b. Consumul de energie pentru transport este redus prin cel puțin cinci din următoarele măsuri pentru Cazare și Tur și trei pentru Destinații:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tururile, traseele și orarele sunt planificate așa încât să reducă timpul și distanțele de călătorie (inclusiv prin evitarea zonelor aglomerate și a orelor de vârf); • Turistii sunt încurajați să utilizeze transportul eficient din punct de vedere al combustibilului (ex. oferirea de informații privind transportul public, furnizarea bicicletelor pentru vizitarea obiectivelor turistice); • Angajații sunt încurajați să circule pe jos, cu bicicleta sau cu transportul public pentru a ajunge la serviciu; • Toate vehiculele sunt bine întreținute (se cere verificarea tehnică la zi); • La alegerea și/sau achiziționarea vehiculelor se vor face alegeri eficiente din punctual de vedere al consumului de combustibil; • Se utilizează vehicule cu motor electric; • Se utilizează vehicule care nu consumă mai mult de 10 litri/100 km 	<p>1 punct</p>			
<p>3.17 Criterii de evaluare privind perturbarea minimă a animalelor sălbatice</p>				
<p>a. Produsul nu cuprinde intruziuni deliberate și regulate care să provoace perturbări importante ale comportamentului animalelor în habitatele lor naturale. <i>Nota: Prin astfel de intruziuni se înțelege</i></p>	<p>Criteriu de baza 2 puncte</p>			

<p>organizarea de excursii in habitatele animalelor salbatice in perioade nerecomandate de specialisti (ex.cuibarit), urmarirea lor de la distante mici, interactiunea directa, daca prin asemenea actiuni s-ar stanjeni activitatea animalelor .</p>				
<p>b. Activitatile ce au loc in habitatul animalelor salbatice se desfasoara conform planului de management al ariei naturale. <i>Nota:</i> - Cazare si Tur: In situatia inexistentei unui astfel de plan de management se vor respecta conditiile generale impuse de legislatie si de recomandarile specialistilor.</p>	<p>Criteriu de baza 2 puncte</p>			
<p>c. Activitatile turistice nu produc modificari semnificative ale habitatelor (distrugerea vegetatiei, distrugerea cuiburilor, asanarea zonelor umede, etc).</p>	<p>1 punct</p>			
<p>d. Interactiunea directa cu animalele salbatice se executa numai de personalul instruit corespunzator si cu experienta corespunzatoare.</p>	<p>1 punct</p>			
<p>e. Atunci cand produsul ofera interactiunea directa cu animalele salbatice prin intermediul personalului instruit in acest sens, aceasta se face astfel incat sa nu produca nici un stres animalului (nu este indepartat din habitatul sau natural, este repus in pozitia in care a fost gasit etc.)</p>	<p>1 punct</p>			
<p>f. Nu se vor hrani animalele salbatice decat de catre personalul competent. <i>Nota: Personalul competent sa hraneasca animalele este cel abilitat prin atributiile sale de serviciu sau contractuale, de catre administratorul/custodele ariei respective</i></p>	<p>1 punct</p>			

<p>g. Lanternele si tortele nu se utilizeaza in activitatile ce implica observarile nocturne (urmarirea scorburilor copacilor pentru observarea faunei nocturne). Lanternele pot fi folosite sub strictă îndrumare a personalului competent, în cazul observării amfibienilor cu activitate preponderent nocturnă. <i>Nota: Prin personal competent se intelege specialistii in domeniu sau ghizi specializati ori instruiti in mod corespunzator de catre specialisti.</i></p>	1 punct			
<p>h. Traseele se utilizeaza prin rotatie pentru reducerea impactului repetat asupra vietii salbatice din acelasi sector. <i>Nota: Produsele trebuie planificate astfel incat sa utilizeze trasee alternative in habitatul natural al animalelor salbatice..</i></p>	1 punct			
3.18 Criterii de evaluare privind iluminatul in cursul observatiilor in intuneric				
<p>Puterea maxima a sursei de lumina este de 30 W. <i>Nota: Sursele de lumina pot fi lanterne, lampase sau alte dispozitive luminoase.</i></p>	1 punct			
3.19 Criterii de evaluare privind impactul drumetiilor				
<p>a. Grupurile participante la drumetie respecta potecile existente.</p>	1 punct			
<p>b. Este implementata politica de "evacuare a tot ce s-a adus" pentru toate deseurile si gunoaiele, inclusiv pentru resturile de mancare.</p>	Criteriu de baza 2 puncte			
<p>c. Unde este posibil se folosesc toaletele publice. Daca nu exista, materiile se ingroapa la minimum 100 m de poteca si de apa cea mai apropiata, intr-o groapa de minimum 15 cm adancime.</p>	1 punct			
<p>d. Este incurajata utilizarea</p>	1 punct			

<p>primusurilor/lampii de gatit in locul aprinderii focului. In cazul in care aprinderea focurilor nu poate fi evitata, se respecta cu strictete urmatoarele:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Se utilizeaza vetrele de foc existente (acolo unde exista); • Ca lemn de foc se folosesc doar crengi si copaci doborati la pamant, acolo unde managementul ariei o permite; • Ghidul se va asigura ca focul este stins cu apa (pana nu mai ies aburi) inainte de ridicarea taberei; • Nu este permisa aprinderea focului in padure. 				
<p>e. Alternarea traseelor pentru reducerea impactului asupra unui singur sit.</p>	<p>1 punct</p>			
<p>3.20 Criterii de evaluare privind impact taberelor/ locurilor de campare</p>				
<p>a. In ariile naturale protejate se respecta strict regulamentul acestora cu privire la campare. In alte zone, ori de cate ori este posibil, se vor utiliza locurile de campare existente. Daca nu este posibil si trebuie stabilit un nou loc de campare, acesta nu va fi in nici caz intr-o zona cu valoare de conservare ridicata.</p>	<p>Criteriu de baza 2 puncte</p>			
<p>b. Unde este posibil se folosesc toaletele publice. Daca nu exista, materiile se ingroapa la minimum 100 m de locurile de campare si de apa cea mai apropiata, intr-o groapa de minimum 15 cm adancime.</p>	<p>1 punct</p>			
<p>c. Este implementata politica de "evacuare a tot ce s-a adus" pentru toate deseurile si gunoaiele, inclusiv pentru resturile de mancare.</p>	<p>Criteriu de baza 2 puncte</p>			
<p>d. Este incurajata utilizarea primusurilor/lampii de gatit in locul</p>	<p>1 punct</p>			

<p>aprinderii focului. In cazul in care aprinderea focurilor nu poate fi evitata, se respecta cu strictete urmatoarele:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Se utilizeaza vetrele de foc existente (acolo unde exista); • Ca lemn de foc se folosesc doar crengi si copaci doborati la pamant, acolo unde managementul ariei o permite; • Ghidul se va asigura ca focul este stins cu apa (pana nu mai ies aburi) inainte de ridicarea taberei; • Nu este permisa aprinderea focului in padure. 				
<p>e. Turistii sunt informati asupra codurilor de practica pentru reducerea impactului, specifice produsului. <i>Nota: Codurile de practica se refera la comportamentul persoanelor la locurile de campare. Operatorul sau ghidul sunt obligati sa comunice turistilor regulile referitoare la campare in zona respectiva.</i></p>	1 punct			
3.21 Criterii de evaluare privind impactul utilizarii ambarcatiunilor cu motor				
<p>a. Se folosesc doar traseele permise pentru ambarcatiunile cu motor. <i>Nota: Traseele permise ambarcatiunilor cu motor se regasesc in regulamentele/regulile stabilite de administratia zonei.</i></p>	Criteriu de baza 2 puncte			
<p>b. In cazul transportului turistilor in zone sensibile (pe canale secundare), in interiorul zonelor umede (ex. Delta Dunarii), puterea maxima a barcilor cu motor este de 10 CP.</p>	1 punct			
<p>c. In cazul utilizarii ambarcatiunilor cu motor se urmareste luarea masurilor urmatoare :</p> <ul style="list-style-type: none"> • Siajul nu afecteaza malurile raurilor sau lacurilor, ori procesele naturale ale zonei; • Viteza ambarcatiunii se stabileste asa incat 	1 punct			

<p>sa nu afecteze experienta altor turisti in natura;</p> <ul style="list-style-type: none"> • In cazul opririi regulate in acelasi punct, se stabilesc si folosesc locuri de amarare si nu ancorarea, pentru a reduce impactul de durata asupra mediului; • Apa contaminata cu ulei sau lubrifianti sau apa netratata nu se varsa in mediu; 				
<p>d. Este implementata politica de "evacuare a tot ce s-a adus" pentru toate deseurile si gunoaiile, inclusiv pentru resturile de mancare.</p>	<p>Criteriu de baza 2 puncte</p>			
<p>e. Turistii sunt informati asupra codurilor de practica pentru reducerea impactului, specifice produsului. <i>Nota: Operatorul sau ghidul sunt obligati sa comunice turistilor regulile referitoare la utilizarea ambarcatiunilor cu motor in zona respectiva.</i></p>	<p>1 punct</p>			
<p>3.22 Criterii de evaluare privind impactul utilizarii ambarcatiunilor fara motor</p>				
<p>a. Apropierea de coloniile de pasari la o distanță mai mare de cea la care păsările din colonie devin agitate este interzisa.</p>	<p>1 punct</p>			
<p>b. Transportul cu ambarcatiunile se va efectua pe traseele stabilite/recomandate de administratorul ariei naturale pentru reducerea deteriorarii de lunga durata a mediului.</p>	<p>Criteriu de baza 2 puncte</p>			
<p>c. Amararea ambarcatiunilor se face asa incat impactul asupra vegetatiei sa fie minim (ex: la legarea de copaci se utilizeaza un material moale, pentru a preveni frecarea; daca acelasi loc este folosit in mod repetat, zona este intarita cu inele de ancorare/amarare, piloni etc.).</p>	<p>1 punct</p>			
<p>d. Se urmareste politica de "evacuare a tot ce</p>	<p>Criteriu</p>			

s-a adus" pentru deseuri si gunoaie.	de baza 2 puncte			
e. Turistii sunt informati asupra codurilor de practica pentru reducerea impactului, specifice produsului. <i>Nota: Operatorul sau ghidul sunt obligati sa comunice turistilor regulile referitoare la utilizarea ambarcatiunilor fara motor in zona respectiva.</i>	1 punct			
3.23 Criterii de evaluare privind impactul utilizarii aparatelor de zbor cu motor				
a. Toate masurile urmatoare se aplica in cazul aparatelor de zbor: <ul style="list-style-type: none"> • Pistele de zbor si heliporturile particulare sunt plasate cat mai departe de zonele publice; • Zborul deasupra ariilor protejate se executa la minimum 300 m sau la altitudinea stabilita de administratorul ariei naturale; • Se respecta regulile privitoare la observarea vietii salbatice • Utilizarea aparatelor de zbor cu motor nu afecteaza negativ experienta in natura a altor turisti; • Se iau masurile necesare pentru reducerea impactului produs de scurgeri de ulei si combustibil; • Alimentarea aparatului nu are loc in zone cu valoare ridicata de conservare; • Se evita ecosistemele , in care flora si fauna de la sol pot fi afectatea de zgomot. 	1 punct			
b. Se utilizeaza aparate cu putere si mod de operare potrivite vitezei, capacitatii si tipului de operatiune necesare, urmarindu-se reducerea consumului de combustibil.	1 punct			

<p>c. Turistii sunt informati asupra codurilor de practica pentru reducerea impactului, specifice produsului. <i>Nota: Operatorul sau ghidul sunt obligati sa comunice turistilor regulile referitoare la utilizarea aparatelor de zbor cu motor in zona respectiva.</i></p>	<p>1 punct</p>			
<p>3.24 Criterii de evaluare privind impactul escaladei si catararii</p>				
<p>a. Toate masurile urmatoare se aplica in cazul catararii si escaladei:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Se efectueaza numai pe traseele omologate si unde este cazul, acceptate de administratorul zonei; • Se evita montarea excesiva a echipamentului fix; • Se evita utilizarea excesiva a magneziului/cretei; • Se evita deteriorarea stancii; • Se evita zonele de interes geologic, cultural sau de alta natura stiintifica; • Accesul la stanca se face numai pe potecile existente; • Au fost obtinute toate aprobarile necesare, eliberate de administratorul zonei naturale; • Se aplica politica de "evacuare a tot ce s-a adus" cu privire la echipament si deseuri; • Prin catarare si escaladare nu sunt afectate/perturbate elementele vietii salbatice, vegetatia sau cuiburile de pasari; • Se interzice, în timpul cuibăritului, efectuarea acelor trasee care sunt în apropierea cuiburilor de păsări. 	<p>1 punct</p>			
<p>b. Se efectueaza numai pe traseele omologate si unde este cazul, acceptate de administratorul zonei;</p>	<p>Criteriu de baza 2 puncte</p>			
<p>c. Se aplica politica de "evacuare a tot ce s-a</p>	<p>Criteriu</p>			

adus" cu privire la echipament si deseuri;	de baza 2 puncte			
d. Turistii sunt informati asupra codurilor de practica pentru reducerea impactului specifice produsului. <i>Nota: Codurile de practica se refera la comportamentul persoanelor la escaladare si catarare. Operatorul sau ghidul sunt obligati sa comunice turistilor regulile referitoare la aceste activitati</i>	1 punct			
3.25 Criterii de evaluare privind impactul speoturismului asupra mediului: pesteri amenajate				
a. S-a obtinut aprobarea autoritatii competente sau a custodelui pentru intrarea in peștera, iar in cazul in care intrarea in peștera se afla pe un teren privat, s-a obtinut acordul de acces la peștera.	1 punct			
c. Anterior intrarii in peștera s-au luat urmatoarele masuri pentru controlul comportamentului turistilor: <ul style="list-style-type: none"> • Turistii sunt indrumati sa nu deranjeze coloniile de liliaci și să nu atinga sau miste decoratiunile specifice peșterii, fosilele, formele de viata, sedimentele sau cursurile de apa; • Turistii sunt informati ca este necesar sa evacueze tot gunoiul si ca nu este permisa lasarea in peștera a niciunui tip de deseuri (inclusiv cele biodegradabile) si nici a excrementelor; • Turistii sunt informati ca fumatul este interzis iar consumul de alimente este permis numai in cazul unor ture lungi si dificile. 	1 punct			
f. Camparea este interzisa pe o distanta de 100 m de la intrare. In interiorul peșterii, camparea sau bivuacul trebuie sa aiba loc	1 punct			

numai daca este absolut necesar sau in cazuri de forta majora.				
<p>h. Turistii sunt informati asupra codurilor de practica pentru reducerea impactului specifice produsului.</p> <p><i>Nota: Codurile de practica se refera la comportamentul persoanelor inc cazul speoturismului. Operatorul sau ghidul sunt obligati sa comunice turistilor regulile referitoare la aceasta activitate.</i></p>	1 punct			
3.26 Criterii de evaluare privind impactul speoturismului : pesteri neamenajate				
<p>a. Nici un traseu in pesterile neamenajate nu cuprinde/permite urmatoarele:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Traversarea spatiilor curate din pestera cu incaltaminte si imbracaminte murdare de noroi/argila (ex. traversarea podelei de piatra curata cu bocancii); • Apropierea la mai putin de trei metri de grupuri de speleoteme valoroase; • Apropierea la mai putin de trei metri de formele de viata specifice pesterii; • Luminarea directa a formelor de viata ale pesterii sau deranjarea oricaror forme de viata; • Parcurgerea zonelor subterane fragile (d.p.d.v al reliefului subteran sau al habitatelor); • Colectarea sau capturarea faunei subterane. 	Criteriu de baza 2 puncte			
<p>b. Urmatorul echipament se utilizeaza in toate tururile in pesteri:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Material moale intre corzi si suportii naturali de ancorare cum ar fi copacii (ex. carpa, covor); • Rucsaci/"banane"de dimensiuni mici, bine fixate de spate; 	1 punct			

<ul style="list-style-type: none"> • Materiale pentru marcaj in peștera, asa incat marcajele lipsa sa poata fi inlocuite si traseele neclare sa poata fi marcate clar; • Orice marcare a unui traseu subteran va fi cu caracter provizoriu; • Sisteme de iluminare electrica in locul celor cu acetilena, pentru a evita afumarea spatiilor inguste ale peșterii si a concretiunilor ei. 				
<p>c. Toate masurile urmatoare se iau pentru a controla comportamentul turistilor in interiorul peșterilor vizitate:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Castile se pastreaza tot timpul pe cap; • Pe casca trebuie sa fie montata lumina de baza, fiabila, cu raza buna de actiune, timp de ardere indelungat si schimburi de baterii, acumulatori sau carbid, apa. Lumina de pe casca trebuie sa functioneze tot timpul vizitarii peșterii. Neaparat trebuie sa existe la fiecare turist o a doua, sau chiar a treia, lumina de rezerva; • In cazul in care se mananca, aceasta se va face deasupra unor pungi de plastic asa incat sa nu ramana nici gunoaie nici firimituri; • In cazul in care se beau lichide (este interzis cu desavirsire consumul de alcool) acestea trebuie aduse de afara; • Este interzisa varsarea lichidelor aduse de afara in peștera; • Este interzisa camparea in peștera cu exceptia turelor lungi si dificile, in acest caz camparea se va efectua pe suprafete durabile, departe de portiunile peșterii in care exista concretiuni, zone inundabile sau habitate; • Turistii sunt informati ca fumatul este 	<p>1 punct</p>			

interzis; • Nu se folosesc pe cit posibil casti cu acetilena (a se respecta cu strictete recomandarea specifica a ghidului la fiecare peștera in parte) si este interzisa cu desavirsire depozitarea slamului in peștera (curatarea lampii se face deasupra unor punji de plastic ce se evacueaza din mediul subteran in aceeasi tura).				
d. Dimensiunea maxima a unui grup este 10 (inclusiv ghidul) daca nu se specifica altceva in planul de management.	1 punct			
e. Salopetele, incaltamintea si rucsacii de transport se curata/spala de murdarie, bacterii si fungi inainte de intrarea in peștera.	1 punct			
f. Nu se vor da turistilor informatii privind localizarea intrarilor in peșteri sau despre drumurile din interiorul peșterii	1 punct			
g. Turistii sunt informati asupra codurilor de buna practica pentru reducerea impactului specifice produsului. <i>Nota: Codurile de practica se refera la comportamentul persoanelor in cazul speoturismului. Operatorul sau ghidul sunt obligati sa comunice turistilor regulile referitoare la aceasta activitate.</i>	1 punct			
h. Se aplica politica de "evacuare a tot ce s-a adus" cu privire la echipament si deseuri, inclusiv excremente;	Criteriu de baza 2 puncte			
i. In cazul in care o peștera/galeria este inchisa, la plecare, poarta de acces in peștera/galerie a fost inchisa si securizata.	1 punct			
3.27 Criterii de evaluare privind impactul scufundarilor asupra mediului				

<p>a. In cadrul produsului au fost implementate urmatoarele masuri:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Turistii incepatori ce nu stapinesc bine controlul flotabilitatii nu vor putea efectua scufundari decit in locurile unde contactul cu fundul apei nu provoaca distrugerea substratului, florei, faunei; • Nici o vietate subacvatica nu va fi atinsa sau incomodata in actiunile naturale pe care le desfasoara; • Sint strict interzise activitatile de pescuit subacvatic; • Este interzisa cu desavirsire colectarea oricarui obiect, animal, planta, fara o aprobare competenta; • Se asigura trasee sau poteci subacvatice stabilite de specialisti pentru reducerea impactului asupra mediului. 	<p>Criteriu de baza 2 puncte</p>			
<p>b. Turistii sunt informati asupra codurilor de practica specifice produsului pentru reducerea impactului asupra mediului. <i>Nota: Codurile de practica se refera la comportamentul persoanelor in cazul scufundarilor. Operatorul sau ghidul sunt obligati sa comunice turistilor regulile referitoare la aceasta activitate.</i></p>	<p>1 punct</p>			
<p>c. Se aplica politica de "evacuare a tot ce s-a adus" cu privire la echipament si deseuri;</p>	<p>Criteriu de baza 2 puncte</p>			
<p>3.28. Criterii de evaluare privind impactul turismului ecvestru sau cu transport animal</p>				
<p>a. In cadrul produsului, toate masurile urmatoare au fost luate:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Traseele in zonele naturale sunt alese in functie de recomandarile administratorul zonei; • Animalele sunt in conditie buna inainte de 	<p>Criteriu de baza 2 puncte</p>			

<p>plecare;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Copitele, cozile si pielea animalelor sunt curate (nu prezinta seminte si material vegetal) inaintea de intrarea in zonele cu valoare mare de conservare; • Hrana animalelor este curata, aprobata de administratorul ariei si pentru hranire se folosesc saci; • Oriunde este posibil, animalele vor fi mentinute pe cararile stabilite si drumurile existente, circuland pe centrul potecii pentru a se evita largirea acesteia; • In cazul in care nu exista poteci, se recurge la urmatoarele proceduri: <ul style="list-style-type: none"> ➢ calaretii se imprastie in evantai in zonele inierbate sau cu sol moale si ➢ calaretii traverseaza cursurile de apa numai in locurile stabilite, la un unghi de 90° fata de mal; • Se mentine contactul regulat cu administratorul ariei protejate pentru a urmari starea potecilor si pentru informatii cu privire la caile potrivite si nivelul de utilizare; • Turistii sunt informati cu privire la conditiile speciale: drumuri sau poteci sensibile sau afectate. 				
<p>c. Este folosit un gard portabil sau sisteme de legare a cailor.</p>	<p>1 punct</p>			
<p>d. Animalele sunt ingradite in tarc in timpul noptii (preferabil legarii de copaci) la minimum 30 m distanta de cea mai apropiata apa iar tarcul va avea minimum 15 mp /animal.</p>	<p>1 punct</p>			

<p>e. Turistii sunt informati asupra codurilor de practica pentru reducerea impactului specifice produsului. <i>Nota: Codurile de practica se refera la comportamentul persoanelor in cazulturismului ecvestru. Operatorul sau ghidul sunt obligati sa comunice turistilor regulile referitoare la aceasta activitate.</i></p>	<p>1 punct</p>			
<p>f. Se aplica politica de "evacuare a tot ce s-a adus" cu privire la echipament si deseuri;</p>	<p>Criteriu de baza 2 puncte</p>			
<p>4. PRINCIPIUL CONTRIBUTIEI LA CONSERVARE</p>				
<p>4.1. Criterii de evaluare privind aplicarea principiului contributiei ecoturismului la conservarea naturii</p>				
<p>a. Existenta unui protocol de colaborare cu adminsitratorii ariei naturale, in care se precizeaza modalitatile de contributie la consevarea ariei unde se ofera produsul. <i>Nota: Este necesara existenta unui protocol de colaborare intre operatori si administratorii ariei naturale in care se desfasoara produsele operatorilor. Administratorii ariei naturale pot fi: custozii, administratorii de parcuri, autoritatile administrative ale zonei (primarii, consilii judetene, etc).</i></p>	<p>Criteriu de baza 2 puncte</p>			
<p>b. Operatorul asigura o contributie financiara la proiecte de conservarea naturii pe plan local de minim 3% din valoarea pe care o plateste fiecare turist (se plateste doar o data pe turist/sejur). <i>Nota: Cu ajutorul contributiei financiare, operatorul sustine proiectele de conservarea naturii existente pe plan local sau stimuleaza initierea de proiecte de conservare a naturii pe plan local.</i></p>	<p>1 punct</p>			

<p>c. Adopta una din masurile de mai jos:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Includerea in programul turistic a unei activitati practice de conservarea naturii; • Participarea activa intr-o actiune/proiect de conservarea naturii; • Oferirea unei donatii/sponsorizari pentru un proiect/actiune de conservare a naturii (in afara contributiei mentionate la punctul b); • Implicarea activa in proiecte de educatie pentru natura, altele decat cele de mai sus. 	<p>1 punct</p>			
---	-----------------------	--	--	--

5. PRINCIPIUL CONTRIBUTIEI CONSTRUCTIVE LA DEZVOLTAREA COMUNITATILOR LOCALE

5.1. Criterii de evaluare privind aplicarea principiului contributiei ecoturismului la dezvoltarea comunitatilor locale.

<p>Operatorii au introdus in programul lor sase dintre cele noua masuri de mai jos:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Folosirea serviciilor ghizilor locali pentru prezentarea atractiilor locale semnificative si pentru pregatirea sistematica a altor ghizi; • Folosirea serviciilor altor persoane fizice de pe plan local (ex. personal pentru bucatarie, transport, etc) ; • Incurajarea achizitionarii de produse locale, altele decat suveniruri; • Folosirea altor servicii locale: pensiuni; inchiriat biciclete, carute etc; • Incurajarea turistilor sa cumpere suveniruri produse local; • Contributie financiara pentru crearea de infrastructura locala sau evenimente locale (ex. festivale si alte sarbatori traditionale locale); • Punerea in practica a unui program de consiliere, iar in cazul Destinatiilor, si de instruire a localnicilor in servicii de turism; • Oferirea de posibilitati de pregatire practica gratuita in domeniul ecoturismului, pentru localnici; 	<p>Criteriu de baza 2 puncte</p>			
--	---	--	--	--

<ul style="list-style-type: none"> • Experienta de munca in domeniul ecoturismului pentru unul sau mai multi studenti care traiesc in zona. <p><i>Nota: „Pe plan local” se refera la aria sau la una din arile unde se desfasoara programul supus certificarii</i></p>				
---	--	--	--	--

6. PRINCIPIUL SENSIBILITATII FATA DE CULTURA SI TRADITIILE LOCALE

6.1. Criterii de evaluare privind aplicarea principiului sensibilitatii fata de cultura si traditiile locale

<p>a. Programul ecoturistic trebuie sa prevada posibilitatea informarii turistilor cu privire la conduita necesara ce trebuie adoptata in interiorul comunitatilor vizitate.</p> <p><i>Nota: conduita se refera la comportamentul turistilor in raport cu obiceiurile etice ale zonei (ex. la intrarea in biserica, in timpul slujbei, vizitatorii vor avea o imbracaminte decenta; cererea acordului persoanelor fotografiate de catre turisti; inexistenta agresivitatii in luarea fotografiiei etc.)</i></p>	1 punct			
<p>b. Operatorii trebuie sa mentioneze trei modalitati adoptate pentru stimularea traditiei, obiceiurilor si bucatariei locale.</p>	Criteriu de baza 2 puncte			
<p>c. Turistilor le sunt furnizate informatii corecte care duc la o intelegere si o apreciere mai buna a valorilor culturale si traditiilor locale.</p> <p><i>Nota: se va observa daca informatiile oferite turistului despre traditiile si cultura locala nu contin inexactitati flagrante.</i></p>	1 punct			

7. PRINCIPIUL GRADULUI DE SATISFACERE A TURISTILOR

7.1. Criterii de evaluare privind aplicarea principiului gradului de satisfacere al turistilor

<p>a. Produsul prevede existenta unui mecanism</p>	Criteriu			
---	-----------------	--	--	--

<p>de evaluare a satisfacerii asteptarilor turistilor (ex. chestionar de evaluare), de procesare a rezultatelor si accesul AER la rezultatele evaluarii si monitorizarii.</p> <p><i>Nota: Accesul AER la rezultatele evaluarii si monitorizarii se face in principal prin prezentarea lor evaluatorului. La aceste rezultate ar fi util si accesul administratiei ariei naturale protejate.</i></p>	<p>de baza 2 puncte</p>			
<p>b. Pentru un tur numarul maxim de turisti impreuna cu insotitorul de grup este de 15.</p> <p><i>Nota: Fiecare program trebuie sa specifice clar numarul maxim de turisti carora li se adreseaza.</i></p>	<p>Criteriu de baza 2 puncte</p>			
<p>c. Operatorul pune la dispozitia fiecarui vizitator modalitatea de a contacta AER (telefon, e-mail, adresa postala) pentru a putea trimite comentarii si sugestii.</p>	<p>1 punct</p>			
<p>8. PRINCIPIUL MARKETINGULUI CORECT</p>				
<p>8.1. Criterii de evaluare privind aplicarea principiului marketingului corect</p>				
<p>a. Marketingul practicat pentru promovarea produsului este corect si responsabil si creeaza asteptari realiste ale clientului cu privire la programele oferite. Se va urmari concordanta intre imaginea produsului creata de marketing si realitate in ceea ce priveste:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Caracteristicile care descriu zona vizitata; • Valori recunoscute care duc la un statut special al zonei vizitate (ex. specii protejate sau pe cale de disparitie, statut de patrimoniu UNESCO etc); • Principalele activitati permise desfasurate de turisti (ex. schi, camping etc); • Servicii si/sau facilitati oferite; 	<p>Criteriu de baza 2 puncte</p>			

<ul style="list-style-type: none"> • Numarul de turisti intr-un grup care experimenteaza produsul; • Capacitatea de transport sau cazarea folosite; • Notiuni generale legate de un comportament care sa duca la un impact minim asupra zonelor naturale vizitate; • Notiuni generale de etica legate de un comportament care sa duca la un impact minim asupra comunitatilor vizitate; • Echipament, imbracaminte in concordanta cu zona vizitata • Existenta concordantei intre imaginile publicate si locatiile respective <p><i>Nota: Imaginea de marketing a produsului se creeaza prin punerea la dispozitia publicului a brosurilor, publicatiilor, site-urilor, imaginilor etc. care contin informatii despre produs.</i></p>				
<p>b. Se vor mentiona numele tuturor locurilor care apar in imaginile utilizate in marketing (fotografii, imagini video etc)</p>	1 punct			
<p>c. Se va mentiona numele autorului sau al sursei imaginilor fotografice.</p>	1 punct			
TOTAL CRITERII DE BAZA APLICABILE: TOTAL PUNCTAJ OBTINUT - CRITERII DE BAZA:.....				
TOTAL CRITERII COMPLEMENTARE APLICABILE: TOTAL PUNCTAJ OBTINUT – CRITERII COMPLEMENTARE:.....				

Semnatura

Data :

Planul de management durabil (PMD) – propunere conținut

Mențiuni: acesta este doar un exemplu. Fiecare firmă sau operator poate alege sau completa acest PMD în funcție de situația existentă și de propriile realități. Textul scris în italic are caracter explicativ. Nu se va regăsi în PMD.

Viziunea

S.C..... oferă servicii turistice cu impact minim asupra naturii și dorește creșterea calității vieții în comunitatea din care face parte printr-o atitudine corectă față de angajați și promovarea produselor, culturii și tradițiilor locale. (***Viziunea și obiectivele companiei sunt parte a PMD. Compania are o viziune care este în conformitate cu principiile ecoturismului.***)

Obiective

1. conservarea resurselor naturale și reducerea impactului asupra mediului
2. stimularea dezvoltării comunității locale prin angajarea de personal din comunitățile locale și prin promovarea culturii și a tradițiilor locale.
3. asigurarea de servicii sigure și de calitate
4. angajații și turiștii beneficiază de siguranță atât a locului de muncă cât și a activităților pe care le întreprind.

Plan de acțiuni

1. Conservarea resurselor naturale și reducerea impactului asupra mediului

Pentru reducerea consumului de apă planificăm să (*Compania are un set de acțiuni care specifică măsurile care sunt luate de către aceasta pentru diminuarea consumului de apă (3.10 Criterii de evaluare privind alimentarea cu apa și economisirea acesteia și 3.11 Criterii de evaluare privind existența apei reziduale):*

- folosim robinete cu pastilă și cap de duș cu debit scăzut;
- folosim la toalete recipiente cu debit controlabil al apei;
- instalăm dușuri în camerele de baie;
- folosim o cantitate redusă de apă la udarea plantelor (sisteme de picurare a apei sau udarea plantelor în special dimineața sau seara);
- colectăm apa de ploaie și o folosim în diferite activități;
- adoptăm alte măsuri de limitare a cantității de apă utilizată;
- afișăm atenționări scrise pentru reducerea consumului de apă;
- încurajăm clienții să folosească prosoapele mai multe zile;
- racordăm toate facilitățile turistice la un sistem de canalizare sau introducem un sistem de colectare, reținere și tratare a apei ori de evacuare a apelor uzate la o stație de tratare a apei. *Notă: Facilitățile se referă la construcții, anexe gospodărești, parcări, toalete, băi, chiuvete, etc., care utilizează apa și care produc ape reziduale.*

Reducerea cantității de deșuri și gunoi (*Compania are un set de acțiuni care specifică măsurile care sunt luate de către aceasta pentru reducerea cantității de deșuri și gunoi criteriul 3.14 Criterii de evaluare privind reducerea cantității de deșuri și gunoi).*

- achiziționăm materialele astfel încât să se evite excesul de ambalaje;
- încercăm pe cât posibil să folosim ambalajele biodegradabile;
- folosim numai recipiente reutilizabili sau biodegradabili (ex. pahare);
- utilizăm articole de unică folosință (ustensile și recipiente) numai în situații speciale, cel mult o dată/individ/sejur;
- încurajăm atât personalul cât și turiștii să participe la programele de colectare, reciclare și reducere a cantității de deșeuri;
- colectăm și îndepărtăm tot gunoiul întâlnit;
- realizăm compost din resturile organice;
- organizăm sau subvenționăm (finanțare, mână de lucru, in-kind etc) zile de curățenie (minim o dată pe an).

Reducerea consumului de energie (*Compania are un set de acțiuni care specifică măsurile care sunt luate de către aceasta privind utilizarea și consumul energiei (3.15, 3.16)*)

- folosim peste 90% lumina fluorescentă, în loc de lumina incandescentă;
- încăperile sunt ventilate natural;
- în timpul zilei este utilizată numai lumina naturală (pe cât posibil);
- utilizăm energia solară;
- pierderea de căldură prin ferestre și uși este redusă prin etanșeizare corespunzătoare, utilizarea ferestrelor duble și a benzilor izolatoare;
- un angajat instruit în acest sens este însărcinat cu eficientizarea consumului de energie;
- căldura este produsă și distribuită prin instalații centrale;
- echipamentul electric este clasa A de energie “energy efficient”;
- clădirea este construită din lemn sau alt material natural, în proporție de minim 50%.
- tururile, traseele și orarele sunt planificate așa încât să reducă timpul și distanțele de călătorie (inclusiv prin evitarea zonelor aglomerate și a orelor de vârf);
- încurajăm turiștii să utilizeze transportul eficient din punct de vedere al combustibilului (ex. oferirea de informații privind transportul public, furnizarea de biciclete pentru vizitarea obiectivelor turistice);
- încurajăm angajații să circule pe jos, cu bicicleta sau cu transportul public pentru a ajunge la serviciu;
- toate vehiculele sunt bine întreținute (verificarea tehnică la zi);
- la alegerea și / sau achiziționarea vehiculelor se vor face alegeri eficiente din punctul de vedere al consumului de combustibil;
- utilizăm vehicule care nu consumă mai mult de 10 litri/100 km.

Reducerea impactului asupra aerului, solului și apei (*Compania are un set de acțiuni care specifică măsurile care sunt luate de către aceasta privind protecția aerului, solului și a apei (3.6, 3.12, 3.13)*)

- amenajările și activitățile turistice (ex. clădiri, poteci) nu duc la remodelarea terenului, schimbări ale cursurilor de apă, eliminarea completă a vegetației, etc;

- utilizăm garduri, arbuști, bariere sau alte semne corespunzătoare pentru menținerea traficului în zonele definite pentru diversele categorii de utilizatori;
- deșeurile nu sunt depozitate decât în locuri special amenajate;
- nivelul obișnuit al zgomotului produs de ansamblul activităților din cadrul produsului (incluzând telefoane, sisteme de adresare publică, operațiuni de transport, concerte, muzică, echipamente și instalații mecanice) nu depășește în mod semnificativ zgomotul de fundal al zonei;
- unitățile de service și întreținere generatoare de zgomot sunt plasate la distanță de zonele liniștite sau sunt izolate fonic. Notă: Zone liniștite sunt considerate a fi cele amenajate pentru recreere (ex. dormitoare, parcuri, grădini, piscine, băi publice);
- oferim turiștilor posibilitatea de a se bucura de „liniștea naturii”;
- nu există mirosuri supărătoare asociate cu emisiile poluante în aer;
- incinerarea deșeurilor se face numai controlat și nu provoacă o degradare vizibilă a aerului.

2. **Stimularea dezvoltării comunității locale prin angajarea de personal din comunitățile locale și prin promovarea culturii și a tradițiilor locale.**

Stimularea dezvoltării comunității locale se realizează prin următoarele acțiuni:

- folosim serviciile ghizilor locali pentru prezentarea atracțiilor locale semnificative și pentru pregătirea sistematică a altor ghizi;
- folosim serviciile altor persoane fizice de pe plan local (ex. personal pentru bucătărie, transport, etc);
- încurajăm achiziționarea de produse locale și suveniruri;
- folosim alte servicii locale: pensiuni; închiriat biciclete, căruțe etc;
- contribuim financiar pentru crearea de infrastructură locală sau evenimente locale (ex. festivaluri și alte sărbători tradiționale locale);
- oferim posibilitatea de practică pentru studenții/tineri care trăiesc în zonă, pentru a realiza o experiență de muncă în domeniul ecoturismului.

Promovarea culturii și a tradițiilor locale:

- comunicăm turiștilor un cod de conduită ce trebuie adoptată în interiorul comunității locale;
- prezentăm turiștilor obiceiurile zonei, încurajăm participarea la festivalurile tradiționale;
- servim în special mâncare specifică zonei;
- achiziționăm pe cât posibil produse locale: suveniruri, alimente, băuturi etc.

3. **Asigurarea de servicii sigure și de calitate**

- am realizat o analiză de risc care cuprinde activitățile cu impact asupra mediului și asupra siguranței muncii și măsuri care să contracareze aceste riscuri sunt identificate;
- în situații neprevăzute, avem o persoană responsabilă cu înlăturarea cât mai repede posibil a problemei;
- turiștii au acces la o listă cu persoane de contact în caz de urgență ce cuprinde: serviciul de pază contra incendiilor; administrația ariei naturale, salvamont, spital, altele;

- toți angajații companiei poartă „echipamentul de siguranță” în cazurile când acesta este necesar;
 - folosirea corectă a echipamentului este explicată de către managerul companiei sau firme/persoane specializate;
 - cel puțin un angajat al companiei are instruire de acordare a primului ajutor și ia parte la activitățile care presupun acordarea primului ajutor. Trusa de prim ajutor este disponibilă în orice moment și amplasată într-un loc ușor accesibil.
4. **Angajații și turiștii beneficiază de siguranță atât a locului de muncă cât și a activităților pe care le întreprind.**
- compania și toți angajații au asigurări conform categoriilor de activități pe care le desfășoară;
 - participanții la toate activitățile primesc informații clare în legătură cu asigurările care sunt incluse în produsul companiei.